

Sygnatura akt XII C 2185/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 14 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSO Ewa Hoffa

Protokolant:Starszy sekretarz sądowy Krystyna Wojciechowska-Trawka

po rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2019 r. w Poznaniu na rozprawie

sprawy z powództwa E. K. /PESEL: (...)/, G. K.

/PESEL: (...)/ przeciwko (...) Bank (...) S.A. w W., /KRS: (...)

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I. Pozbawia tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 24 września 2001 r. wystawionego pod numerem (...) przez (...) Bank (...) S. A.- Oddział N. przeciwko dłużnikom E. K. i G. K. z nadaną temu tytułowi egzekucyjnemu klauzulą wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w G. W. z dnia 5 października 2001 r. w sprawie I Co (...) wykonalności w części, a mianowicie co do świadczeń nie objętych hipoteką umowną w kwocie 73.000 zł zapisaną pod pozycją 6 w Dziale IV księgi wieczystej kw (...), a także odsetek umownych od tej kwoty za okres od dnia 29 marca 2009 r. do dnia 6 września 2017 r. włącznie.

II. W pozostałej części powództwo oddała, oraz oddała powództwa ewentualne.

III. Nie obciąża stron kosztami sądowymi, a koszty pozasądowe znosi wzajemnie.

/-/ E. Hoffa

Sygn akt XII C 2185/17

UZASADNIENIE

Powodowie, E. K. i G. K., wnieśli o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci postanowienia Sądu Rejonowego w G. W. z dnia 5 października 2001 r. wydanego w sprawie I Co (...) nadającego klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z dnia 24.09.2001 r. wystawionemu przez wierzyciela (...) S.A. Oddział N. na podstawie ksiąg bankowych z tytułu umowy o kredyt z dnia 30.12.1998 r. co do kwoty 60.000 zł z tytułu należności głównej, kwoty 5.796,74 zł z tytułu odsetek ustawowych, kwoty 6.923,26 zł z tytułu odsetek karnych i dalszych odsetek od dnia 25.09.2001 r. do dnia zapłaty w wysokości 38% w stosunku rocznym z uwzględnieniem zmiennej stopy procentowej od kwoty 60.000 zł, oraz co do kwoty 15 zł z tytułu kosztów,

Występując z żądaniem ewentualnym, w razie oddalenia powództwa głównego, wnieśli o pozbawienie wykonalności tego tytułu wyłącznie odnośnie przedawnionych odsetek nie precyzując okresu ich przedawnienia, ani kwoty objętej przedawnieniem.

W przypadku oddalenia powyższego żądania ewentualnego domagali się, ewentualnie, pozbawienia w/w tytułu wykonawczego wykonalności ponad kwotę 110.000 zł.

Żądali zasądzenia od pozwanego na ich rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych /k.1 i 2/.

Następnie powodowie modyfikowali żądania pozwu, częściowo je cofając /k.138 i k.169/.

Pozwany wniósł o oddalenie powództw, ewentualnie ograniczenie odpowiedzialności powodów do wartości nieruchomości zapisanej w księdze wieczystej kw (...) w której wpisana jest na rzecz pozwanego hipoteka umowna zwykła zabezpieczająca wierzytelność objętą tytułem wykonawczym wskazanym w pozwie.

Wniósł o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych z doliczeniem opłaty skarbowej w kwocie 34 zł /k.80 i 81/.

Na cofnięcie pozwu głównego w części /k.138 i k.169/ pozwany nie wyraził zgody /k.171/ i słusznie wskazał, że zarzuty w stosunku do tytułu wykonawczego wskazane w powództwie przeciwegzekucyjnym nie mogą być w toku postępowania skutecznie modyfikowane /k.169/.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie zawarli z pozwanym umowę kredytu inwestycyjnego.

Dnia 30 grudnia 1998 r. złożyli oświadczenia o poddaniu się egzekucji do kwoty 110.000 zł.

Jako zabezpieczenie spłaty kredytu ,za zgodą powodów w księdze wieczystej (...) prowadzonej dla nieruchomości stanowiącej współwłasność powodów na zasadach ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej, wpisana została dnia 7 stycznia 1999 r. hipoteka umowna zwykła w kwocie 73.000 zł zabezpieczająca też oprocentowanie od tej kwoty w wysokości 21,17% rocznie /k.86, 92 i 94- wydruk z systemu elektronicznego ksiąg wieczystych/.

Dnia 24 września 2001 r. pozwany wystawił bankowy tytuł egzekucyjny wskazując w nim zakres niespłaconego kapitału, odsetek umownych i odsetek karnych od nie spłaconych rat, oraz innych zobowiązań / (...) w oryginale w kopercie przy tylnej okładce akt Km (...).

Postanowieniem z dnia 5 października 2001 r. wydanym w sprawie I Co (...) Sąd Rejonowy w G. W. nadał klauzulę wykonalności temu tytułowi egzekucyjnemu, a postanowieniem z dnia 23 października 2001 r. orzeczenie to uzupełnił /k.40 i 41- kserokopie postanowień/.

Od dnia 6 sierpnia 2002 r. Komornik Sądowy K. Ł. działający przy Sądzie Rejonowym w G. W. prowadził, na wniosek pozwanego, postępowanie egzekucyjne na podstawie w/w tytułu wykonawczego /dokumenty w aktach I Km (...) w szczególności k.1 i 2, k.99 i 100, k.140 i k.154/.

Dnia 29 września 2005 r. Komornik ten wydał postanowienie o umorzeniu postępowania, które uprawomocniło się z dniem 13 października 2005 r. /k.161- 163 akt I Km (...)/.

Od dnia 14 października 2005 r. termin przedawnienia biegł więc od początku.

Dnia 28 marca 2006 r. powodowie złożyli pozwanemu oświadczenia o poddaniu się egzekucji do kwoty 200.000 zł / k.97 i 98- kserokopie oświadczeń/.

Z treści oświadczeń wynika, że powodowie uznali roszczenie zarówno co do należności głównej jak i odsetek, prowizji, opłat bankowych i innych należności związanych z obsługą kredytu do wysokości kwoty wskazanej w oświadczeniu. Bieg przedawnienia uległ więc kolejnemu przerwaniu i rozpoczęło ono swój bieg na nowo od dnia 29 marca 2006 r.

Dnia 16 października 2006 r. powód zwrócił się do pozwanego z prośbą o umniejszenie kwoty zadłużenia do poziomu 60.000 zł i umorzenie zadłużenia w pozostałej kwocie, oraz zgodę na wykreślenie hipoteki zabezpieczającej. Stwierdził swą gotowość do udziału w negocjacjach i opisał swą trudną sytuację finansową i życiową /k.99 i 100- kserokopia pisma/.

Propozycje negocjacji i ewentualnej spłaty części zadłużenia w zakresie roszczenia głównego, lub hipoteki umownej ponawiał, sam lub z powódką, w pismach z dnia 8 stycznia 2014 r., 10 lutego 2014 r., 17 lutego 2014 r., oraz 24 marca 2014 r. /k.101- 102 i k.125- 126/.

W żadnym z tych pism ani powód, ani powódka nie złożyli oświadczenia o uznaniu długu w konkretnej wysokości w rozumieniu art. 123§1 pkt. 2 k.c.

Pisma zawierają propozycje rozmów, enigmatyczne obietnice spłaty jakiejś części zadłużenia w terminie uzależnionym od sprzedaży gospodarstwa synowi jeśli zdoła on załatwić kredyt i pod warunkiem zgody na wykreślenie hipoteki zanim syn powodów ten kredyt załatwi.

Oświadczenie o uznaniu długu nie może być skutecznie złożone pod warunkiem, lub warunkami.

Od dnia 29 marca 2006 r. przedawnienie biegło więc nieprzerwanie, a termin 10- letni minął z dniem 29 marca 2016 r. w zakresie świadczenia w kwocie 200.000 zł uznanego przez powodów w czasie powyższego postępowania egzekucyjnego zgodnie z art. 117§1 k.c. i art. 118 k.c.

Nie przedawniły się jednak świadczenia objęte hipoteką umowną wpisaną w Dziale IV kw. (...), a mianowicie 73.000 zł z oprocentowaniem w wysokości 21,17 % w stosunku rocznym, czyli odsetkami które nie uległy przedawnieniu w granicach przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego /k.92- wpis hipoteki/.

Od dnia 7 września 2017 r. Komornik Sądowy J. D. działający przy Sądzie Rejonowym w N. T. prowadził, na wniosek pozwanego, postępowanie egzekucyjne na podstawie w/w tytułu wykonawczego.

Zainicjowanie tego postępowania nie przerwało biegu przedawnienia w zakresie należności przewyższających świadczenia wynikające z hipoteki, bowiem świadczenia nie objęte hipoteką były już przedawnione od 29 marca 2016 r.

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych kserokopii dokumentów /k.171- okazanie oryginałów pism złożonych w kserokopkach przy odpowiedzi na pozew/, których autentyczności strony nie kwestionowały, a jedynie odmiennie interpretowały ich treść. Uwzględnił też, jako dowody, dokumenty zawarte w wyżej opisanych aktach komorniczych.

Ze znaniami powoda /k.170-171/ dał wiarę w takiej części w jakiej nie były sprzeczne z dokumentami przyjętymi za podstawę ustaleń.

Dowód z przesłuchania stron ograniczył do przesłuchania powoda, bowiem powódka nie stawiała się na rozprawę dnia 17 stycznia 2019 r., a powód i pełnomocnicy stron to ograniczenie dowodu zaakceptowali /k.171/.

Sąd zważył co następuje:

Do wyżej opisanej hipoteki umownej i jej skutków prawnych stosuje się przepisy ustawy o księgach wieczystych i hipotece z dnia 6 lipca 1982 r. /Dz. U. Nr. 19 poz. 147 ze zm./, czyli przepisy w brzmieniu obowiązującym w dacie wpisu hipoteki /art. 10 ust.2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece, oraz niektórych innych ustaw /Dz.U. z 2009 r. Nr.131, poz.1075/.

Zgodnie z art. 68 w/w ustawy o księgach wieczystych i hipotece hipoteka zabezpiecza jedynie wierzytelności pieniężne i może być wyrażona tylko w oznaczonej sumie pieniężnej. W niniejszym postępowaniu jest to 73.000 zł.

Zgodnie z art. 69 tej Ustawy w granicach przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego hipoteka zabezpiecza także roszczenia o odsetki nie przedawnione, oraz przyznane koszty postępowania.

Art. 77 stanowi, że przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej z tym, że przepisu tego nie stosuje się do

roszczenia o odsetki. Przepis ten nie dotyczy pozwanego, który jest wierzycielem osobistym w zakresie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką.

Zgodnie z art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej termin przedawnienia wynosi lat 10, a dla roszczeń o świadczenia okresowe wynosi

3 lata.

Wierzytelność w kwocie zabezpieczonej hipoteką, czyli 73.000 zł nie ulega więc przedawnieniu, natomiast świadczenia okresowe, czyli odsetki umowne od tej kwoty przedawniają się w terminie 3- letnim, z uwzględnieniem przerw biegu przedawnienia.

Dnia 28 marca 2006 r. , w toku postępowania egzekucyjnego, powodowie uznali roszczenie główne i roszczenia akcesoryjne / w tym odsetki umowne i karne/ w łącznej kwocie 200.000 zł. Logiczne jest, że oświadczenie o uznaniu objęło też odsetki zabezpieczone hipoteką, a bieg przedawnienia odsetek rozpoczął się od dnia następnego, czyli od dnia 29 marca 2006 r. i skończył się po upływie 3 lat.

Przedawnieniu uległy odsetki umowne zabezpieczone hipoteką za okres od dnia 29 marca 2009 r. do dnia 6 września 2017 r. włącznie, bowiem dnia 7 września 2017 r. wszczęte zostało przez pozwanego kolejne postępowanie egzekucyjne w sprawie Km (...) prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w N. T. J. D..

Nastąpiła wówczas kolejna przerwa biegu przedawnienia odsetek naliczanych od kwoty zabezpieczonej hipoteką i to na podstawie art. 69 ustawy o księgach wieczystych i hipotece w związku z art. 123§1 pkt. 1 k.c. i art. 118 k.c.

Ponieważ to postępowanie egzekucyjne toczy się nadal przerwa biegu przedawnienia nie zakończyła się, a odsetki od kwoty 73.000 zł narastają.

Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 840§2 k.p.c., oraz wyżej wskazanych przepisów sąd orzekł jak w punkcie I wyroku, a w pozostałej części powództwo oddalił, oraz oddalił powództwa ewentualne ze względu na niesprecyzowane żądanie pierwszego z nich i brak podstawy faktycznej drugiego jak również częściowe uwzględnienie powództwa wskazanego jako podstawowe.

Postanowieniem Sądu Rejonowego w N. T. z dnia 5 października 2017 r. powodowie zostali zwolnieni od kosztów sądowych w całości /k.34/.

Nie ujawniły się okoliczności uzasadniające zmianę tego postanowienia, więc Sąd nie obciążył powodów kosztami sądowymi. Ze względu na wynik sprawy zniósł wzajemnie koszty pozasądowe stosując art. 100 k.p.c.

/-/ E. Hoffa